

Äldre Hällmarkskog

FOTO: JAN BENGTSSON

Kännetecken

Mosaik av improduktiv skog på hällmark och produktiv skog i lägre partier mellan hällarna. Tydligt inslag av senvuxna och äldre träd. Ofta lågproduktiv, relativt opåverkad skog med litet inslag av död ved.

MÅLBILD FÖR GOD HÄNSYN

- Träd på berg- och hällimpediment lämnas alltid
- Skog mellan hällarna med rikligt inslag av äldre träd lämnas

NATURVÄRDEN (ALLA NATURVÄRDEN MÅSTE INTE VARA UPPFYLLDA)

- Tydligt inslag av senvuxna eller äldre träd
- Solbelysta träd
- Solbelyst död ved
- Biotop för arter som är värmekrävande, t.ex. praktbaggar och nattflyn
- Viktig bland annat för tjäder och dess spelplatser

Beskrivning

Hällmarksskogen finns på bergkrön med tunt jordtäckte inom stora delar av landet eller på av havet renspolade hällmarker under högsta kustlinjen. På själva hällmarken finns inget eller ett grunt jordtäckte och skogen är oftast impediment. I sprickor eller svackor brukar mer jord ha samlats och här växer hällskog som oftast är produktiv. Tillsammans bildar hällmarker och hällskogar det vi kallar hällmarkskog, som oftast är en mosaik av produktiv och improduktiv skogsmark.

På hällarna växer en blandning av renlavar, föns-terlavor och olika skorplavar. I sprickor och svackor växer oftast risväxter som ljung, kråkbär, lingon

FOTO: JAN BENGTSSON

Gammal tall med pansarbark är ett värdefullt naturvärde i denna biotoptyp

eller blåbär. På basiska hällar kan en och annan kärlväxt blomma t.ex. tulkört och blålocka.

Trädsiktet domineras oftast av tall, med inslag av senvuxna lavrika granar, klena björkar med skorp bark, kratteek (södra Sverige) eller enbuskar. Hällmarkskogar med ingen eller ringa påverkan av konventionellt skogsbruk, är oftast förhållandevis stamtäta och kan ha stor diameterspridning. Om lång tid förflutit sedan föregående huggningar kan ibland en del gamla tallar ha hunnit utveckla pansarbark. På grund av den låga tillväxten är det normalt relativt lite död ved i hällmarksskogen.

Hällmarken är ofta solexponerad och berget lagrar värme, varför de är varma även under natten. Här trivs arter som gynnas av solexponering och nattflygande insekter.

Även de gamla träden och den döda veden blir oftast solexponerade, vilket gynnar värmeälskande arter. Till värdefull död ved kan även räknas lumpad äldre tallved, som kan hysa flera rödlistade lavar och vedsvampar. I hällmarksskogen finner man ofta gamla tallar som kan bära rovfågelbon och ibland tallar med brandljud. Man kan även påträffa senvuxna äldre granar med busklavar i nedre grenvarven, klena björkar med kraftig skorp bark och klena, knotiga senvuxna aspar.

FOTO: JAN BENGTSSON

Den döda veden är ofta solbelyst vilket gynnar värmeälskande arter.